



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. vasario 18 d.
(OR. en)

6296/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0033 (NLE)

ENV 84
COMER 15
MI 96
ONU 18
CONSOM 41
SAN 73

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. vasario 17 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 63 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi ketvirtajame Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio šalių konferencijos susitikime, dėl sprendimų, kuriais pagal tos konvencijos 4 straipsnio 8 dalį ir 5 straipsnio 10 dalį iš dalies keičiami tos konvencijos A ir B priedai dėl produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, ir gamybos procesų, kuriuose naudojamas gyvsidabris arba gyvsidabrio junginiai, priėmimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 63 final.

Pridedama: COM(2021) 63 final



Briuselis, 2021 02 17
COM(2021) 63 final

2021/0033 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi ketvirtajame Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio šalių konferencijos susitikime, dėl sprendimų, kuriais pagal tos konvencijos 4 straipsnio 8 dalį ir 5 straipsnio 10 dalį iš dalies keičiami tos konvencijos A ir B priedai dėl produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, ir gamybos procesų, kuriuose naudojamas gyvsidabris arba gyvsidabrio junginiai, priėmimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas yra susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi ketvirtajame Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio (toliau – Susitarimas) šalių konferencijos susitikime dėl numatomų priimti sprendimų, kuriais iš dalies keičiami tos konvencijos A ir B priedai. Šiuose prieduose nustatomas produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, sąrašas, gamybos procesų, kuriuose naudojamas gyvsidabris arba gyvsidabrio junginiai (toliau – gyvsidabrio procesai), sąrašas ir jiems taikomos nutraukimo datos arba gyvsidabrio naudojimą reguliuojančios nuostatos¹.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Minamatos konvencija dėl gyvsidabrio (Susitarimas)

Susitarimas yra pagrindinė tarptautinė teisinė sistema, kuria siekiama apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo gyvsidabrio ir gyvsidabrio junginių, dėl žmogaus veiklos išmetamų į orą ir išleidžiamų į vandenį bei žemę. Jis apima visą gyvsidabrio gyvavimo ciklą nuo pirminės gyvsidabrio kasybos iki gyvsidabrio atliekų šalinimo.

Susitarimas įsigaliojo 2017 m. rugpjūčio 16 d.

Europos Sąjunga (toliau – Sąjunga) ir dauguma jos valstybių narių² yra Susitarimo šalys³.

Pagal Susitarimo 4 straipsnio 1 dalį, A priedo I dalyje išvardyti produktai, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio (pvz., tam tikros kompaktinės fluorescencinės lempos), po toje dalyje nustatytų datų nebegali būti gaminami, importuojami ir eksportuojami.

Pagal 4 straipsnio 3 dalį, Šalys imasi priemonių A priedo II dalyje išvardytų produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, naudojimui reguliuoti.

Pagal 5 straipsnio 2 dalį, B priedo I dalyje išvardytiems gyvsidabrio procesams (pvz., chloro ir šarmų gamybai) po joje nustatytų nutraukimo datų nebegali būti naudojamas gyvsidabris arba jo junginiai.

Pagal 5 straipsnio 3 dalį, Šalys turi imtis priemonių gyvsidabrio naudojimui B priedo II dalyje išvardytuose gyvsidabrio procesuose reguliuoti, įskaitant perėjimą prie procesų be gyvsidabrio, kai tai ekonomiškai ir techniškai įgyvendinama.

Pagal 4 straipsnio 4, 7 ir 8 dalis ir 5 straipsnio 5, 9 ir 10 dalis, A ir B priedai turi būti peržiūrėti iki 2022 m. rugpjūčio 16 d. atsižvelgiant į Šalių⁴ pasiūlymus dėl tų priedų pakeitimų ir į gautą informaciją apie produktus, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, taip pat į esamas technines ir ekonomines alternatyvas be gyvsidabrio, kartu atsižvelgiant į riziką ir naudą aplinkai ir žmonių sveikatai.

¹ Šiame dokumente sąvoka „gyvsidabrio naudojimo reguliavimas“ apima tokius bendruosius reikalavimus, kaip nustatyti Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio A ir B priedų II dalyje.

² 2020 m. lapkričio 16 d. Minamatos konvenciją dėl gyvsidabrio buvo ratifikavusios dvidešimt keturios valstybės narės: Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Kipras, Kroatija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija ir Vokietija.

³ 2017 m. gegužės 11 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/939 dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 142, 2017 6 2, p. 4).

⁴ Šiame dokumente „Šalys“ – Konvencijos dėl gyvsidabrio šalys.

26 ir 27 straipsniuose nustatytos pagrindinės taisyklės, susijusios, *inter alia*, su Šalių pasiūlymų iš dalies keisti Susitarimo priedus teikimu, taip pat su iš dalies pakeistų priedų priėmimu ir įsigaliojimu. Pasiūlymus iš dalies keisti priedus Susitarimo sekretoriatas turi perduoti visoms Šalims likus ne mažiau kaip šešioms mėnesiams iki Susitarimo šalių konferencijos (COP), kurioje siūloma juos priimti, t. y. šiuo atveju ne vėliau kaip iki 2021 m. gegužės 1 d. Siūlomi priedų pakeitimai priimami pagal balsavimo taisyklės, nustatytas 26 straipsnio 3 dalyje ir per pirmąją COP susitikimą (2017 m. rugsėjo 24–29 d.) priimtame Sprendime MC-1/1 dėl darbo tvarkos taisyklių⁵.

Priedo pakeitimas visoms Šalims, išskyrus tas, kurios pateikė atitinkamą pareiškimą pagal 30 straipsnio 5 dalį, įsigalioja praėjus vieniems metams po to, kai Susitarimo depozitaras praneša apie jo priėmimą. Kadangi Sąjunga tokio pareiškimo nepateikė, jai taikoma bendroji taisyklė dėl iš dalies pakeistų arba naujų priedų įsigaliojimo.

2.2. Šalių konferencija (COP)

COP vykdo jai pagal Susitarimą pavestas funkcijas. Tuo tikslu ji svarsto ir imasi, *inter alia*, bet kokių veiksmų, kurių gali prireikti Susitarimo tikslams pasiekti, įskaitant atitinkamų gairių priėmimą.

Pagal Susitarimo 28 straipsnį ir pirmiau minėtą Sprendimą MC-1/1, kiekviena Šalis turi po vieną balsą. Tačiau Sąjunga, kaip regioninė ekonominės integracijos organizacija, kai sprendžiami jos kompetencijai priskirti klausimai, savo teisę balsuoti įgyvendina turėdama tiek balsų, kiek jos valstybių narių yra Susitarimo šalys. Sąjunga neturi teisės balsuoti, jei kuri nors jos valstybė narė pasinaudoja savo teise balsuoti, ir atvirkščiai.

2.3. Numatomi Šalių konferencijos aktai

Trečiajame COP susitikime (2019 m. lapkričio 25–29 d.) buvo priimtas Sprendimas MC-3/1⁶, kuriuo įsteigta techninių ekspertų grupė, kad laikotarpiu iki ketvirtąjo COP susitikimo (toliau – COP4) būtų tęsiamos diskusijos dėl produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, ir gyvsidabrio procesų. Šiai grupei suteikti įgaliojimai visų pirma tobulinti ir sisteminti Šalių pagal Susitarimo 4 straipsnio 4 ir 7 dalis ir 5 straipsnio 4 ir 9 dalis pateiktą informaciją apie tokių produktų ir procesų alternatyvų, kurioms nenaudojamas gyvsidabris, prieinamumą, technines ir ekonomines galimybes, riziką aplinkai ir sveikatai bei jų privalumus.

Atsižvelgiant į ekspertų darbo rezultatus, COP4 turėtų būti priimtas vienas ar keli sprendimai šiuo klausimu (toliau – numatomi aktai).

Numatomais aktais bus iš dalies pakeistas Susitarimo A priedas: į jį bus įtraukta papildomų produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio ir kuriems nuo nustatytos jiems taikomos nutraukimo datos bus taikomas gamybos, importo ir eksporto draudimas arba gyvsidabrio naudojimą reguliuojančios priemonės, nes jau yra prieinamos žmonių sveikatai bei aplinkai naudingos ir ekonomiškai bei techniškai įgyvendinamos tų produktų alternatyvos be gyvsidabrio.

⁵ Sprendimas MC-1/1 *Rules of procedure*, UNEP/MC/COP1/Dec. 1, pateikiamas <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP1/Decisions/tabid/8648/language/en-US/Default.aspx>.

⁶ Sprendimas MC-3/1 *Review of annexes A and B*, UNEP/MC/COP3/Dec. 1, pateikiamas <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP3/Decisions/tabid/8654/language/en-US/Default.aspx>.

Numatomais aktais bus taip pat iš dalies pakeistas Susitarimo B priedas: į jo I dalį bus įtraukta papildomų gyvsidabrio procesų, kuriems nuo nustatytos nutraukimo datos nebegalės būti naudojamas gyvsidabris, nes jau yra prieinamos žmonių sveikatai bei aplinkai naudingos ir ekonomiškai bei techniškai įgyvendinamos tų procesų alternatyvos be gyvsidabrio.

Numatomais aktais bus iš dalies pakeista Susitarimo B priedo II dalis: bus sugriežtintos jos nuostatos, kuriomis reguliuojamas gyvsidabrio naudojimas gaminant vinilchlorido monomerą (VCM), natrio ir kalio metanoliatą ar etanoliatą (alkoholiatų) ir poliuretaną, taip pat (arba) bus įtraukti kiti gyvsidabrio procesai ir susiję gyvsidabrio naudojimo reikalavimai.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Sąjungos tikslas – kuo greičiau ir visapusiškiau nutraukti gyvsidabrio naudojimą Sąjungoje ir pasaulyje, jei tik yra tinkamų alternatyvų⁷. Norint jo pasiekti visų pirma reikia palaipsniui atsisakyti produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, o gyvsidabrio procesus pakeisti kitais procesais, kuriuose gyvsidabris nenaudojamas, jei jie perspektyvūs, techniškai įgyvendinami ir naudingi žmonių sveikatai bei aplinkai.

Visuotinė pažanga siekiant šio tikslo padėtų įgyvendinti Europos žaliojo kurso komunikatą⁸ nustatytą nulinės taršos užmojį, kuriuo siekiama, kad aplinkoje nebūtų toksinių medžiagų. Ji taip pat padėtų įgyvendinti 2020 m. priimtą ES cheminių medžiagų strategiją tvarumui užtikrinti⁹, kurioje Europos Komisija įsipareigojo išlaikyti lyderystę tarptautiniu lygmeniu patikimo cheminių medžiagų tvarkymo srityje, be kita ko, visame pasaulyje propaguodama ES standartus.

Susitarimo A priedo, kuriame išvardijami produktai, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio ir kuriems taikomas gamybos, importo ir eksporto draudimas arba reikalavimai dėl gyvsidabrio naudojimo, peržiūra

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, grindžiama šiais elementais:

Reglamento (ES) 2017/852 dėl gyvsidabrio (toliau – Gyvsidabrio reglamentas)¹⁰ II priedo, kuriuo į ES teisę perkeltas Susitarimo A priedas (I dalis), taikymo sritis yra platesnė nei Susitarimo taikymo sritis, nes į jį įtraukta daugiau produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio (pvz., baterijos (diskiniai elementai)).

Dokumente, kurį Sąjunga 2020 m. kovo mėn. pateikė pagal Sprendimą MC-3/1¹¹, nurodyta keletas kitų produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio ir kuriuos jau galima pakeisti įgyvendinamomis ir naudingomis alternatyvomis be gyvsidabrio, tarp jų – produktai, kuriuos

⁷ Žr. Tarybos išvadas „Bendrijos strategijos dėl gyvsidabrio peržiūra“, 2011 m. kovo 14 d.

⁸ 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatas „Europos žaliasis kursas“, COM(2019) 640 final.

⁹ 2020 m. spalio 14 d. Komisijos komunikatas „Cheminių medžiagų strategija tvarumui užtikrinti. Aplinkos be toksinių medžiagų kūrimas“, COM(2020) 667 final.

¹⁰ 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/852 dėl gyvsidabrio, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1102/2008 (OL L 137, 2017 5 24, p. 1).

¹¹ „Submission from the EU on mercury-added products and manufacturing processes using mercury or mercury compounds“ (2020 m. kovo mėn.), pateikiamas http://www.mercuryconvention.org/Portals/11/documents/meetings/COP4/submissions/EU_AnnexAB.pdf.

jau draudžiama tiekti vidaus rinkai ir importuoti^{12 13}, pvz., pagal Direktyvą 2011/65/ES (RoHS)¹⁴ ir Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)¹⁵, tačiau kurių gamyba ir eksportas dar neuždrausti.

Taigi visuotinė A priedo peržiūra suteikia ne vieną galimybę labiau suvienodinti veiklos sąlygas visame pasaulyje ir toliau mažinti gyvsidabrio naudojimą bei su juo susijusią taršą:

- (1) sumažinti atotrūkį tarp galiojančių pažangesnių Sąjungos teisės aktų ir Susitarimo į jo A priedo I dalį įtraukiant produktus, jau įtrauktus į Sąjungos Gyvsidabrio reglamento II priedą;
- (2) į Susitarimo A priedo I dalį įtraukti produktus, kuriems pagal Sąjungos Gyvsidabrio reglamentą gamybos ir eksporto draudimas dar netaikomas, tačiau kurių vis tiek nebeleidžiama tiekti Sąjungos rinkai arba dėl kurių vykdomi teisėkūros veiksmai siekiant nustatyti panašų draudimą Sąjungos lygmeniu. Jei Šalys nuspręstų vieną ar daugiau produktų įtraukti į Susitarimo A priedo II dalį, t. y. nenustatyti konkrečių jiems taikomų nutraukimo datų, Sąjunga tokią politikos galimybę vis tiek vertintų kaip galimybę sumažinti atotrūkį tarp Susitarimo ir Sąjungos teisės, jei kartu būtų nustatytos aiškos tiems produktams taikomos gyvsidabrio reguliavimo priemonės.

Jei per COP4 Šalys susitartų dėl tokių papildymų ir Sąjunga jiems pritartų, Komisija pagal Gyvsidabrio reglamento 20 straipsnį priimtų deleguotąjį aktą, kuriuo reglamento II priedas būtų suderintas su iš dalies pakeistu Susitarimo A priedu.

Todėl pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi COP4, yra pritarti tam, kad būtų priimti aktai, kuriais siekiama išplėsti Susitarimo A priedo taikymo sritį į jį įtraukiant produktus, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio ir kuriems pagal Sąjungos Gyvsidabrio reglamento II priedą jau taikomas gamybos ir prekybos draudimas arba kuriuos jau draudžiama tiekti Sąjungos rinkai, arba dėl kurių vykdomi teisėkūros veiksmai siekiant nustatyti panašų draudimą Sąjungos lygmeniu, ir kurie gali būti pakeisti ekonomiškai ir techniškai įgyvendinamomis alternatyvomis be gyvsidabrio, kurios kartu yra naudingos aplinkos ir žmonių sveikatos atžvilgiu.

Susitarimo B priedo, kuriame išvardijami gyvsidabrio procesai ir jų nutraukimo datos arba reikalavimai dėl gyvsidabrio naudojimo, peržiūra

¹² Pagal ES teisės aktus, kuriais reglamentuojamas produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, tiekimas rinkai, sąvoka „tiekimas vidaus rinkai“ apima ir importą.

¹³ Visas šių ES teisės aktų sąrašas pateikiamas Komisijos tarnybų dariniame dokumente Poveikio vertinimas „*Ratification and Implementation by the EU of the Minamata Convention on Mercury Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on mercury, and repealing Regulation (EC) No 1102/2008*“ (SWD/2016/017 final, 2016 2 2).

¹⁴ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (OL L 174, 2011 7 1, p. 88).

¹⁵ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, grindžiama toliau nurodytais elementais.

Susitarimo 5 straipsnio 2 ir 3 dalys ir B priedas į Sąjungos teisę perkelti visų pirma griežtesnėmis Gyvsidabrio reglamento 7 straipsnio 1 ir 3 dalių ir III priedo nuostatomis.

Pirma, nors Susitarimo B priedas apima penkis konkrečius gyvsidabrio procesus (chloro ir šarmų gamybą, acetaldehido gamybą, VCM gamybą, alkoholiatų gamybą ir poliuretano gamybą), Gyvsidabrio reglamento III priede yra visa apimanti nuostata, uždraudžianti nuo nustatytų datų Sąjungoje naudoti gyvsidabrių ar gyvsidabrio junginius visuose gamybos procesuose, t. y. nuo 2018 m. sausio 1 d. draudžiama juos naudoti kaip katalizatorius, o nuo 2022 m. sausio 1 d. – kaip elektrodus. Taigi pagal Sąjungos teisę šio draudimo taikymo sritis yra neribota.

Antra, nors Gyvsidabrio reglamento III priede nustatytos kelios išimtys dėl VCM, alkoholiatų ir poliuretano gamybos nutraukimo datų, šios nuostatos yra griežtesnės nei Susitarimo B priedo nuostatos: pagal Gyvsidabrio reglamentą, naudoti *gyvsidabrių kaip elektrodą chloro ir šarmų gamyboje* draudžiama nuo 2017 m. gruodžio 11 d.; o Susitarime nustatyta tokio proceso nutraukimo data yra 2025 m. Be to, nors pagal Gyvsidabrio reglamentą gyvsidabrių naudoti kaip *katalizatorių poliuretano gamyboje* draudžiama nuo 2018 m. sausio 1 d., *VCM gamyboje* – nuo 2022 m. sausio 1 d., o kaip *elektrodą alkoholiatų gamyboje* – nuo 2028 m. sausio 1 d., Susitarime nustatytas tik gyvsidabrio naudojimo apribojimas ir nurodoma, kad Šalys turi arba *siekti* palaipsniui jo atsisakyti iki 2027 m. rugpjūčio 16 d. (poliuretano atveju), arba tokio naudojimo palaipsniui atsisakyti praėjus penkeriems metams nuo tada, kai COP nustato, kad alternatyvos be gyvsidabrio tapo techniškai ir ekonomiškai įgyvendinamos (VCM ir alkoholiatų atveju). Gyvsidabrio reglamente taip pat nurodyta, kad iki nustatytos nutraukimo datos (2028 m. sausio 1 d.) negali būti padidinti esami alkoholiatų gamybos, kurioje gyvsidabris naudojamas kaip elektrodas, pajėgumai, o Susitarime nė vienam iš trijų gyvsidabrio procesų (VCM, poliuretano ar alkoholiatų gamybai) nenustatyta nei tokio pajėgumų nedidininimo įpareigojimo, nei privalomos jų nutraukimo datos.

Kaip ir Susitarimo A priedo peržiūros atveju, B priedo peržiūra suteikia galimybių labiau suvienodinti veiklos sąlygas visame pasaulyje ir toliau mažinti gyvsidabrio naudojimą pramonėje:

- (1) sumažinti atotrūkį tarp galiojančios pažangesnės Sąjungos teisės ir Susitarimo į Susitarimo B priedą įtraukiant datą, nuo kurios VCM, alkoholiatų ir poliuretano gamybai turi būti nebenaudojamas gyvsidabris, kaip numatyta Sąjungos *acquis* ir atsižvelgiant į esamus techniškai ir ekonomiškai įgyvendinamus alternatyvius procesus, kuriems gyvsidabris nenaudojamas, apie kuriuos pranešta 2020 m. kovo mėn. pagal Sprendimą MC-3/1 Sąjungos pateiktame dokumente;
- (2) į Susitarimo B priedą įtraukti visiems esamiems gyvsidabrio procesams taikomą visa apimančią nuostatą ir jų nutraukimo datas;
- (3) į Susitarimo B priedą įtraukti nuostatą, kad iki Šalių nustatytų nutraukimo datų draudžiama padidinti gyvsidabrio procesų gamybos pajėgumus.

Todėl pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi COP4, yra pritarti tam, kad būtų priimti aktai, kuriais siekiama nustatyti visų gyvsidabrio procesų nutraukimo datą ir sugriežtinti gyvsidabrio naudojimą reguliuojančias nuostatas, visų pirma nustatant įpareigojimą iki atitinkamos nutraukimo datos nepadidinti gamybos pajėgumų.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje reglamentuojami sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigta organo, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“¹⁶.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

COP yra įsteigta susitarimu, būtent Minamatos konvencija dėl gyvsidabrio.

Aktai, kuriuos COP raginama priimti, yra teisinę galią turintys aktai, nes Susitarimo šalys turėtų imtis priemonių, kad užtikrintų jų įgyvendinimą ir laikymąsi.

Numatomais aktais Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomų aktų tikslas ir turinys yra susiję su aplinka ir žmonių sveikatos apsauga.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 192 straipsnio 1 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

¹⁶ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi ketvirtajame Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio šalių konferencijos susitikime, dėl sprendimų, kuriais pagal tos konvencijos 4 straipsnio 8 dalį ir 5 straipsnio 10 dalį iš dalies keičiami tos konvencijos A ir B priedai dėl produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, ir gamybos procesų, kuriuose naudojamas gyvsidabris arba gyvsidabrio junginiai, priėmimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Minamatos konvencija dėl gyvsidabrio¹⁷ (toliau – Susitarimas) buvo Sąjungos sudaryta Tarybos sprendimu (ES) 2017/939¹⁸ ir įsigaliojo 2017 m. rugpjūčio 16 d.;
- (2) pagal Sprendimą MC-1/1 dėl darbo tvarkos taisyklių, kurį Susitarimo šalių konferencija priėmė per pirmąjį susitikimą, Šalys turi dėti visas pastangas, kad visais esminiais klausimais susitartų bendru sutarimu;
- (3) numatoma, kad ketvirtajame Susitarimo šalių konferencijos susitikime, vyksiančiame 2021 m. lapkričio 1–5 d., Šalys priims vieną ar kelis sprendimus (toliau – siūlomi sprendimai), kuriais bus iš dalies pakeistas Susitarimo A priedas, kuriame išvardijami produktai, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio ir kuriems nuo nustatytos datos taikomas gamybos, importo ir eksporto draudimas arba gyvsidabrio reguliavimo priemonės, ir (arba) Susitarimo B priedas, kuriame išvardijami gamybos procesai, kuriuose naudojamas gyvsidabris arba gyvsidabrio junginiai (toliau – gyvsidabrio procesai) ir kuriems taikomas įpareigojimas nuo nustatytos datos gyvsidabrio nebenaudoti arba gyvsidabrio reguliavimo priemonės;
- (4) siūlomais sprendimais būtų išplėsta Susitarimo A priedo taikymo sritis į jį įtraukiant papildomų produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, ir jiems taikomas nutraukimo datas arba gyvsidabrio reguliavimo priemonės;
- (5) Reglamento (ES) 2017/852¹⁹, kuriuo Susitarimo A priedas perkeliamas į Sąjungos teisę, II priede yra išvardyta daugiau produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, be to, dar kitiems produktams, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, taikomas Sąjungos teisės

¹⁷ Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio patvirtinta kopija pateikiama adresu <https://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/10/20131010%2011-16%20AM/CTC-XXVII-17.pdf>.

¹⁸ 2017 m. gegužės 11 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/939 dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 142, 2017 6 2, p. 4).

¹⁹ 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/852 dėl gyvsidabrio, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1102/2008 (OL L 137, 2017 5 24, p. 1).

aktuose nustatytas draudimas juos tiekti Sąjungos vidaus rinkai arba Sąjungos lygmeniu dėl jų vykdomi teisėkūros veiksmai siekiant nustatyti tokį draudimą;

- (6) siūlomais sprendimais būtų išplėsta Susitarimo B priedo taikymo sritis nustatant gyvsidabrio procesų, kuriems jis taikomas, nutraukimo datas ir (arba) įtraukiant papildomų gyvsidabrio procesų kartu su jų nutraukimo datomis, ir (arba) sugriežtinant atitinkamiems procesams taikomus gyvsidabrio reguliavimo reikalavimus;
- (7) į Reglamento (ES) 2017/852 III priedą, kuriuo Susitarimo B priedas perkeliamas į Sąjungos teisę, įtraukta daugiau gyvsidabrio procesų ir jame nustatytos visų atitinkamų procesų nutraukimo datos;
- (8) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo šalių konferencijoje, kadangi siūlomi sprendimai, jeigu jiems bus pritarta, turės teisinę galią, nes Susitarimo šalys turės imtis priemonių, kad įgyvendintų juos nacionaliniu ir (arba) regiono lygmenimis;
- (9) Sąjunga reikšmingai prisidėjo rengiant Susitarimo nuostatas dėl produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, ir gyvsidabrio procesų, taip pat prie ekspertų tarp susitikimų atliekamo darbo, kurio imtasi pagal trečiajame Susitarimo šalių konferencijos susitikime priimtą Sprendimą MC-3/1²⁰ ir kurio rezultatais remiantis vėliau buvo parengti siūlomi sprendimai;
- (10) Sąjunga turėtų pritarti tam, kad Susitarimo šalių konferencija priimtų sprendimus, kurie leistų sumažinti atotrūkį tarp Sąjungos teisės ir Susitarimo ir kuriais siekiama išplėsti Susitarimo taikymo sritį į ją įtraukiant produktus, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio ir kuriuos jau draudžiama tiekti Sąjungos rinkai arba dėl kurių vykdomi teisėkūros veiksmai siekiant nustatyti panašų draudimą Sąjungos lygmeniu, laikantis Sąjungos tikslo palaipsniui nutraukti gyvsidabrio ir gyvsidabrio junginių naudojimą, kai tai įmanoma;
- (11) Sąjunga taip pat turėtų pritarti tam, kad Susitarimo šalių konferencija priimtų sprendimus, kurie leistų sumažinti atotrūkį tarp Sąjungos teisės ir Susitarimo užtikrinant, kad būtų nustatytos gyvsidabrio procesų, kuriems jau taikomas Reglamentas (ES) 2017/852, nutraukimo datos arba jiems būtų taikomi griežtesni gyvsidabrio naudojimo reikalavimai,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi ketvirtajame Susitarimo šalių konferencijos susitikime, yra pritarti, kad būtų priimti: i) sprendimai, kuriais iš dalies keičiami Susitarimo A ir B priedai ir taip sumažinamas atotrūkis tarp Sąjungos teisės ir Susitarimo, ir ii) sprendimai, kuriais iš dalies keičiamas Susitarimo A priedas nustatant visuotinį produktų, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio ir kuriuos jau draudžiama arba netrukus bus uždrausta tiekti Sąjungos rinkai, gamybos ir prekybos draudimą ir gyvsidabrio procesų nutraukimo datas arba jiems taikomus griežtesnius reikalavimus.

²⁰ Sprendimas MC-3/1 *Review of annexes A and B*, UNEP/MC/COP3/Dec. 1, pateikiamas <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP3/Decisions/tabid/8654/language/en-US/Default.aspx>.

2 straipsnis

Atsižvelgdami į Susitarimo šalių konferencijos ketvirtojo susitikimo eigą, Sąjungos atstovai, pasikonsultavę su valstybėmis narėmis, gali derindami veiksmus vietoje susitarti dėl 1 straipsnyje nurodytos pozicijos koregavimo be tolesnio Tarybos sprendimo.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas